

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten ja perheiden hyvää arkea

LAPE

LAPE OT-keskukset

Palvelujen koordinoitua,
tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä vaativaa asiakastyötä

LAPE Tampere 31.10.2018

Päivi Kaukonen, THL
Marjo Malja, Ritva Halila, STM

OT-keskus on uusi integratiivinen palvelurakenne lasten, nuorten ja perheiden kaikkein vaativimpien palveluiden tuottamiseen ja varmistamiseen, tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä palveluiden yhteistyöaluetasoiseen koordinointiin.

- LAPE-kauden tavoitteena on määritellä **OT-keskuskonseptin yhteinen ydin – keskeiset rakenteet, periaatteet ja toimintamallit, jotka ovat yhteisiä kaikille viidelle OT-keskukselle**. Sen lisäksi OT-keskuksilla on alueellisia kehittämistarpeita ja keskukset tekevät keskinäistä työnjakoa.

OT-keskukset yhteistyöalueilla

Vaativimpien palvelujen keskus ja verkosto

- Osin uudenlaisia suoria asiakaspalveluja
 - vahvasti eri osaamista yhdistäviä palveluja, jotka vastaavat vaativimpiin palvelutarpeisiin (koulukodit, ns. hybridiyksiköt)
- Osin olemassa olevien palvelujen verkostoitumista suorassa asiakastyössä
 - sekä keskenään että erityis- ja peruspalvelujen tueksi, asiakaslähtöisesti
 - kun tarvitaan vahvaa, monen eri ammattilaisen erityisosaamista

VIP

Osaaminen ja tutkimus

VIP

Tutkimus ja
kehittäminen
- yhteistyö mm.
yliopistojen ja
AMK:n kanssa

Konsultaatiot
ja asian-
tuntijoiden
kokoaminen
mm. uusien
ilmiöiden edessä

Tietopankkien
ylläpito ja
menetelmien
levityksen tuki

Tiedolla ohjaaminen

Vahva kytkös suoraan
asiakastyöhön ylläpitää vaativaa
erityisosaamista

Taustalla kehittyvä lainsäädäntö

- Terveydenhuollon osalta alueellisen kokonaisuuden suunnittelu ja yhteen sovittaminen säädetään keskittämisasiasetuksessa yliopistosairaaloiden vastuulle → asetus tullut voimaan 2018 alussa.
- Sosiaalihuollon palveluiden porrasteisuuden luominen → sosiaalihuollon keskittämisasiasetus, LAPEssa ennakkotyötä säädösvalmisteluun.
- Tarvittava lainsäädäntöpohja kokonaisuudessaan on tarkasteltava SOTE-lainsäädännön laatimisen ja siihen liittyvien lakimuutosten yhteydessä

Parhailtaan työn alla

- Rakenne KESKUS – VERKOSTO
 - Johtaminen VERKOSTOJOHTAMISEN MALLIT
 - Rahoitus PALVELUISSA OLEMASSA, TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISRAHOITUS UUTTA
-
- Maakuntien itsenäinen rooli ja asema → OT:n tarpeesta yhteinen näkemys
 - Yliopistojen kanssa neuvoteltu → positiivisia näkökulmia

OT-keskusten rakenne

- VIRTUAALITOIMISTO ja VERKOSTO

- Johtamassa työpari (ylilääkäri ja sosiaalipalveluiden johtaja), ympärillä pieni tiimi
- Johdon tehtävänä organisoida yhteistyötä, löytää ja linkittää asiantuntijuutta, johtaa verkoston toimintaa

- KESKUS ja VERKOSTO

- Keskuksessa esimerkiksi hybridiyksikkö, lasten oikeuspsykiatrian yksikkö ja keskeiset asiantuntijat työryhmänä
- Keskuksen ympärillä asiantuntijoiden ja toimintayksiköiden verkosto

Johtaminen

Varsinais-Suomen OT, OT-työrykky

Johtamisen näkökulmia

Yhteensovittava johtaminen
Jaettu johtajuus
Huomisen johtaminen
Verkostojen johtaminen

Mirja Anttila
Vuokko Niiranen

- OT-KESKUKSEN JOHTAMISEN TEOREETTINEN VIITEKEHYS
 - Avoimuus
 - Dialogisuus ja vuorovaikutteisuus
 - Osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet
 - Osaamisen ja näkökulmien diversiteetin hyödyntäminen
 - Arvostava ja luottamusta rakentava johtajuus
 - Jatkuva kehittyminen ja kehittäminen
- OT-KESKUKSEN JOHTAMISEN KRITERIT
- OT-KESKUKSEN JOHTAMISEN RAKENNE
- OT-KESKUKSEN JOHTAMISEN ARVIOINTI

Rahoitusmalli

- Sote-palveluiden rahoitus tulee kokonaisuudessaan maakuntien kautta
 - Suoraa valtion rahoitusta esim. joihinkin kalliisiin leikkauksiin esitetty, mutta päädytty siihen, että kaikki raha maakunnan kautta
- Maakuntien yhteistyösopimuksessa sovitaan, miten keskitetyt ja maakuntien yhteiset asiat hoidetaan ja rahoitetaan
 - Järjestämislaki ja keskittämisasetus säättävät terveydenhuollon keskitettävien asioiden hoidosta
- OT-keskuksen budjettiin rahat maakunnilta.
- Soten vaihtoehtona voisi olla vapaaehtoinen kuntayhtymämalli
→ kuntayhtymät perustavat ja rahoittavat OT-keskuksen....

Toinen vaihtoehto, joskin epätodennäköisempi

- Valtion koulukodit ja lasten oikeuspsykiatria toimivat tällä hetkellä valtion erillisrahoituksella osittain tai kokonaan.
- OT-rahoitus voisi tulla valtion talousarvion kautta erillismomentilla vuosittain.
- Tähän voisi olla perusteita - erityisesti, jos nykyiset erillisrahoitukset tulevat mukaan.
- Tässä mallissa optimointimahdollisuus – siirto OT-tasolle sen vuoksi, että valtio maksaa.

OT-TKI-toiminnan rahoitus

- Sote-yhteistyöalueen TKI-toiminnan rahoituksesta sovitaan maakuntien yhteistyösopimuksessa.
- OT-keskusten tutkimus- ja kehittämisrahoitus tulee saada samaan sopimukseen
- Nyt on tärkeää viestiä OT-keskuksen TKI-toiminnasta oman maakunnan soteen ja sitä kautta saada OT-TKI-rahoitus maakuntien yhteistyöaluevalmisteluun. Ehtii vielä, sillä yhteistyöaluevalmistelut ovat vaiheessa.
- OT-keskuksen budjetista voidaan sopia käytettäväksi jokin siivu TKI-toimintaan.
 - Minimi %määriä on joissain yhteyksissä määritelty → vähintään X % pitää käyttää tutkimus- ja kehittämistoimintaan

Rahoitus – työrukkasen ehdotus/ehdotukset

Työrukkasen ottaa tarkasteluun kaksi mallia → vaihtoehtojen tarkennus, hyvät ja huonot puolet

- Maakunnan kautta tuleva rahoitus
- Rahoitus valtiolta
- Kolmantena vaihtoehtona perustamisrahoitus valtiolta, jatkossa rahoitus maakunnilta

LAPEN SILTAUS vuodelle 2019

OT-keskukset

Työ jatkuu
STM:n johdolla,
THL mukana

- Kansallisen lapsistrategian valmistelutyö
- Maakunta integraatio-ohjelma (SOTE)
- Kunta-maakunta yhdyspinta ja juurrutus
- LAPE ohjaus STM+OKM
- LAPE Muutosagentit (19) jatkavat
- 5 kunta-agenttia + 1 htv OPH:een uusi voimavara
- LAPE-Akatemia -koulutus jokaiseen maakuntaan
- Yksi lapsi –yhteinen tilannekuva → tiedon jakamisen sähköinen alusta
- Tasa-arvoisen peruskoulun sitoumus -työ ja varhaiskasvatuslain toimeenpano
- Perhekeskustoimintamallin vakiinnuttaminen + Perheet keskiöön järjestöt/STEA
- Lastensuojelun tiimikoulutus ja tiekartta
- OT-keskus + VIP verkosto
- ITLA säätiön Kasvun tuki: vanhemmuuden tueksi
- Painopiste matalan kynnyksen tukeen perheille